



AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA

Brüsszel, XXX

Tervezet

**A BIZOTTSÁG .../2010/EU RENDELETE**

[...]

**a léginavigációs szolgálatok nyújtására vonatkozó közös követelményeknek a munkamódszerek és az üzemeltetési eljárások tekintetében történő megállapításáról**

**(EGT-vonatkozású szöveg)**

## A BIZOTTSÁG .../.../EU RENDELETTERVEZETE

[...]

**a léginavigációs szolgálatok nyújtására vonatkozó közös követelményeknek a munkamódszerek és az üzemeltetési eljárások tekintetében történő megállapításáról**

**(EGT-vonatkozású szöveg)**

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a 216/2008/EK rendeletnek a repülőterek, a légiforgalmi szolgáltatás és a léginavigációs szolgálatok tekintetében történő módosításáról, valamint a 2006/23/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2009. október 21-i 1108/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel<sup>1</sup> módosított, a polgári repülés területén közös szabályokról és az Európai Repülésbiztonsági Ügynökség létrehozásáról, valamint a 91/670/EGK tanácsi irányelv, az 1592/2002/EK rendelet és a 2004/36/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2008. február 20-i 216/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre<sup>2</sup> és különösen annak 8b. cikkére,

tekintettel az európai légiközlekedési rendszer teljesítményének és fenntarthatóságának javítása céljából a 2009. október 21-i 1070/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel<sup>3</sup> módosított, a léginavigációs szolgálatoknak az egységes európai égbolt keretében történő ellátásáról szóló, 2004. március 10-i 550/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre<sup>4</sup> („léginavigációs-szolgálati rendelet”), és különösen annak 4. és 6. cikkére,

mivel:

- (1) A 216/2008/EK rendelet alapján a Bizottságnak – akit az Európai Repülésbiztonsági Ügynökség (a továbbiakban: az Ügynökség) támogat – végrehajtási szabályokat kell elfogadnia a léginavigációs szolgálatoknak az Unió területén történő ellátására vonatkozóan. A 216/2008/EK rendelet 8b. cikke előírja, hogy ezeket a végrehajtási szabályokat az egységes európai égbolt I. fázisa keretében elfogadott rendeletekre kell alapozni. Ez a rendelet a léginavigációs szolgálatok ellátására vonatkozó közös követelmények megállapításáról szóló, 2005. december 20-i 2096/2005/EK rendeleten<sup>5</sup> alapul.
- (2) Az Európai Unión belül a léginavigációs szolgálatok ellátásához a tagállamok vagy az Ügynökség tanúsítására van szükség. A közös követelményeknek megfelelő

---

<sup>1</sup> HL L 309., 2009.11.24., 51. o.

<sup>2</sup> HL L 79., 2008.3.19., 1. o.

<sup>3</sup> HL L 300., 2009.11.14. 34. o.

<sup>4</sup> HL L 96., 2004.3.31., 10. o.

<sup>5</sup> HL L 335., 2005.12.21., 13. o.

léginavigációs szolgáltatók az 550/2004/EK rendelet 7. cikkének és a 216/2008/EK rendelet 8b. cikke (2) bekezdésének megfelelően tanúsítványt kapnak.

- (3) Az 550/2004/EK rendelet 6. cikkének és a 216/2008/EK rendelet 8b. cikkének megfelelően megállapított közös követelmények alkalmazása nem érinti a tagállamok légterük feletti szuverenitását és a tagállamok közrendre, közbiztonságra és honvédelemre vonatkozó igényeit, amelyekre az 1070/2009/EK rendelettel módosított, az egységes európai égbolt létrehozására vonatkozó keret megállapításáról szóló, 2004. március 10-i 549/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet<sup>6</sup> („keretrendelet”) 13. cikke kitér. Az 549/2004/EK rendelet 1. cikke (2) bekezdésének és a 216/2008/EK rendelet 1. cikke (2) bekezdésének megfelelően a közös követelmények nem terjednek ki a katonai műveletekre és kiképzésre.
- (4) A léginavigációs szolgálatok ellátására vonatkozó közös követelmények meghatározásakor figyelembe kell venni a tagállamokban működő léginavigációs szolgáltatók jogállását. Továbbá, amennyiben egy szervezet a léginavigációs szolgálatok ellátásától eltérő tevékenységeket is folytat, az 550/2004/EK rendelet 6. cikkének és a 216/2008/EK rendelet 8b. cikke (6) bekezdésének értelmében megállapítandó közös követelmények nem alkalmazhatók e más tevékenységekre, illetve a nem léginavigációs szolgálatok ellátáshoz megítélt forrásokra, amennyiben nem történik ellenkező értelmű intézkedés.
- (5) A közös követelmények léginavigációs szolgáltatókra történő alkalmazásának arányban kell állnia a különböző szolgálatok sajátosságaiból eredő kockázatokkal, mint például a feldolgozott mozgások számával és/vagy természetével és jellegével. Amennyiben valamely léginavigációs szolgáltató nem kíván élni a határokon átnyúló szolgáltatás lehetőségével az egységes európai égbolton belül, az illetékes hatóság engedélyezheti a szolgáltató részére, hogy arányosan megfeleljen bizonyos léginavigációs szolgálatok ellátására vonatkozó általános követelményeknek és bizonyos légiforgalmi szolgáltatások ellátására vonatkozó speciális követelményeknek. A tanúsítványhoz csatolt feltételeknek tehát tükrözniük kell az eltérés jellegét és hatályát.
- (6) A tanúsítványrendszer helyes működésének érdekében a tagállamok éves jelentésükben teljes körűen tájékoztatják a Bizottságot és az Ügynökséget az illetékes hatóságuk által engedélyezett eltérésekről.
- (7) A különböző léginavigációs szolgálatokra nem feltétlenül vonatkoznak azonos követelmények. Ezért a közös követelményeket a különböző szolgáltattípusok speciális tulajdonságaihoz kell igazítani.
- (8) A megfelelés bizonyítása a léginavigációs szolgáltatókat terheli a tanúsítvány érvényességének időtartama alatt és minden szolgálatuk tekintetében.
- (9) A közös követelmények hatékony alkalmazása érdekében ki kell alakítani a közös követelményeknek és a tanúsítványban meghatározott feltételeknek való megfelelés rendszeres ellenőrzésére és felügyeletére hivatott rendszert. Az illetékes hatóságnak a tanúsítvány kiadása előtt meg kell vizsgálnia a szolgáltató alkalmasságát, és évente

---

<sup>6</sup> HL L 96., 2004.3.31., 1. o.

értékelnie kell a tőle tanúsítványt kapott léginavigációs szolgáltatók folyamatos megfelelését. E célból létre kell hoznia és évente frissítenie kell a tőle tanúsítványt kapott valamennyi szolgáltató indikatív, kockázatelemzésen alapuló ellenőrző programját. A programnak lehetővé kell tennie a léginavigációs szolgáltatók minden fontos részének ésszerű határidőn belül történő ellenőrzését. A kijelölt légiforgalmi szolgáltatók és a meteorológiai szolgáltatók megfelelésének értékelésékor az illetékes hatóság jogosult az érintett tagállamra vonatkozó nemzetközi kötelezettségekből eredő követelmények ellenőrzésére.

- (10) A 216/2008/EK rendelet 24. és 54. cikkének sérelme nélkül a nemzeti felügyeleti hatóságok szakmai felülvizsgálatai elősegíthetik a léginavigációs szolgáltatók ellenőrzésére vonatkozó közös megközelítés létrejöttét az egész Közösségben. A Bizottság a tagállamokkal és az Ügynökséggel együttműködve szervezheti meg a szakmai felülvizsgálatokat, amelyeket össze kell hangolni a 216/2008/EK rendelet 24. és 54. cikke és bármely egyéb nemzetközi ellenőrző és felügyeleti program keretében zajló tevékenységekkel. Így elkerülhető a fölösleges munka. A szakmai felülvizsgálat során a tapasztalatok és a bevált gyakorlatok átadásának lehetővé tétele érdekében a szakértőknek lehetőleg az illetékes hatóságtól vagy minősített szervezettől kellene érkezniük.
- (11) A Eurocontrol biztonsági szabályozási követelményeket (ESARR-ok) dolgozott ki, amelyek alapvető fontosságúak a légiforgalmi szolgáltatások biztonságos ellátásához. Az 550/2004/EK rendelet szerint a Bizottságnak meg kell határoznia és el kell fogadnia az uniós rendeletekben foglalt biztonsági szabályozási követelmények vonatkozó rendelkezéseit. A 2096/2005/EK rendelet átültetett biztonsági szabályozási követelményei szolgálták e végrehajtási szabályok alapjául.
- (12) A 2096/2005/EK rendelet elfogadásakor a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy nincs szükség az ESARR 2-ben foglalt, a légiforgalmi szolgáltatás során bekövetkező biztonsági eseményeket érintő jelentésre és értékelésre vonatkozó azon rendelkezések ismétlésére, amelyeket a polgári légiközlekedési balesetek és repülőesemények vizsgálatának alapvető elveiről szóló, 1994. november 21-i 94/56/EK tanácsi irányelv<sup>7</sup> és a polgári légi közlekedésben előforduló események jelentéséről szóló, 2003. június 13-i 2003/42/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv<sup>8</sup> magában foglal. Mindazonáltal a biztonsági eseményekre vonatkozóan új rendelkezéseket kell bevezetni azért, hogy az illetékes hatóság ellenőrizze, vajon a légiforgalmi szolgáltató, a távközlési, navigációs vagy légtérellenőrző szolgáltató megfelel-e az ilyen események jelentésére és értékelésére vonatkozó feltételeknek.
- (13) Különösen el kell ismerni először, hogy a biztonságirányítás a légiforgalmi szolgáltatás azon része, amely biztosítja, hogy valamennyi biztonsági kockázatot azonosítottak, értékelték és kielégítően csökkentettek, és másodsor, hogy a repülésbiztonsági irányítás és az irányítási rendszerek átfogó rendszerszemléletet célzó formális és szisztematikus megközelítése láthatóan és nyomon követhetően maximalizálja a biztonsági előnyöket. Az Ügynökségnek tovább kell értékelnie az ebben a rendeletben foglalt biztonsági követelményeket és integrálnia kell azokat a polgári repülésbiztonság közös szabályozási struktúrájába.

---

<sup>7</sup> HL L 319., 1994.12.12., 14. o.

<sup>8</sup> HL L 167., 2003.7.4., 23. o.

- (14) Amíg az Ügynökség kidolgozza azokat a végrehajtási intézkedéseket, amelyek átültetik a vonatkozó ICAO-előírásokat az uniós végrehajtási intézkedésekbe, a megfelelés elfogadható eszközeibe, az engedélyezési előírásokba és útmutató dokumentumokba, a léginavigációs szolgáltatóknak a vonatkozó ICAO-előírásokhoz alkalmazkodva kell működniük. A szolgáltatók határokon átnyúló ellátásának megkönnyítése érdekében, és addig, amíg az Ügynökség nem ülteti át az ICAO-előírásokat a megfelelő intézkedésekbe, a tagállamoknak, illetve a Bizottságnak és az Ügynökségnek – adott esetben szoros együttműködésben az Eurocontrolal – dolgozniuk kell az ICAO-előírások léginavigációs szolgáltatók területén történő alkalmazása során felmerült, a tagállamok által bejelentett különbségek minimalizálásán annak érdekében, hogy az egységes európai égbolton belül közös szabványokat alakuljanak ki a tagállamok között.
- (15) A felelősségre vonatkozó különböző nemzeti szabályozások nem akadályozhatják meg a léginavigációs szolgáltatókat határokon átnyúló szolgáltatók nyújtásával kapcsolatos megállapodások megkötésében, amennyiben gondoskodnak az alkalmazandó jogszabályok értelmében felmerülő felelősségekből eredő károk okozta veszteségek fedezetéről. Az alkalmazott módszernek összhangban kell állnia a nemzeti jogi követelményekkel. Azon tagállamoknak, amelyek engedélyezik, hogy az 550/2004/EK rendelet szerinti tanúsítvány nélkül léginavigációs szolgáltatókat folytassanak a felelősségük alatt álló légtérben vagy annak egy részén, vállalniuk kell a szolgáltatók felelősségét.
- (16) Az Ügynökségnek tovább kell értékelnie e rendelet – különösen a módosítások, valamint a mérnöki és műszaki személyzet biztonsági értékeléséhez kapcsolódó – rendelkezéseit, és véleményt kell kiadnia az átfogó rendszerszemléletű megközelítéshez való igazítás céljából, figyelembe véve ezeknek a rendelkezéseknek a polgári repülésbiztonság közös szabályozási struktúrájába való integrálását, valamint az érdekelt felek és az illetékes hatóságok által a biztonsági felügyelet területén szerzett tapasztalatokat.
- (17) Az e rendeletben előírt intézkedések összhangban vannak az 549/2004/EK rendelet 5. cikke által létrehozott, az egységes égbolttal foglalkozó bizottság véleményével,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

*1. cikk*

**A rendelet tárgya és alkalmazási köre**

E rendelet megállapítja a léginavigációs szolgáltatók ellátására vonatkozó közös követelményeket. E közös követelmények azonban nem alkalmazandók – amennyiben az I. és II. melléklet nem tartalmaz ezzel ellentétes rendelkezést – a következőkre:

- (a) a szolgáltató léginavigációs szolgáltatók ellátásától eltérő tevékenységei;
- (b) a léginavigációs szolgáltatókon kívül eső tevékenységek ellátásához megállapított források.

## 2. cikk Fogalom meghatározások

1. E rendelet alkalmazásában a 216/2008/EK rendeletben és az 549/2004/EK rendeletben foglalt fogalom meghatározások érvényesek, kivéve az 549/2004/EK rendelet 2. cikkének (15) bekezdésében foglalt fogalom meghatározást.

2. Az (1) bekezdésben említett fogalom meghatározásokon kívül a következő fogalom meghatározásokat kell alkalmazni:

- (a) „légi járművel folytatott munkavégzés”: légi járművel folytatott olyan művelet, amelynek során légi járművet használnak specializált szolgáltatásokra, például a mezőgazdaság, az építőipar, a fényképezés, a földmérés, a megfigyelés és őrzés, a kutatás és mentés vagy légi hirdetés területén;
- (b) „kereskedelmi légi közlekedés”: utas, áru vagy postai küldemény díj vagy bérleti díj ellenében való szállítását magában foglaló, légi járművel folytatott művelet;
- (c) „funkcionális rendszer”: a légiforgalmi szolgáltatás összefüggésében egy adott funkció végrehajtását szolgáló rendszerek, eljárások és emberi erőforrások kombinációja;
- (d) „általános célú repülés”: a kereskedelmi légi szállítási művelettől vagy a légi járművel folytatott munkaművelettől eltérő, légi járművel folytatott művelet;
- (e) „nemzeti felügyeleti hatóság”: az 549/2004/EK rendelet 4. cikke szerint a tagállamok által nemzeti felügyeleti hatóságként kijelölt vagy létrehozott szerv vagy szervek;
- (f) „veszély”: bármely olyan feltétel, esemény vagy körülmény, amely balesetet idézhet elő;
- (g) „működtető szervezet”: a légi forgalmat, a távközlést, a navigációt vagy a légtérelőirőző szolgáltatást segítő mérnöki és műszaki szolgálatok ellátásáért felelős szervezet;
- (h) „kockázat”: a veszélyből eredő káros hatás általános valószínűségének vagy bekövetkezési gyakoriságának és a hatás súlyosságának kombinációja;
- (i) „biztonsági garancia”: valamennyi tervezett vagy szisztematikus intézkedés, amely bizonyosságot nyújt azzal kapcsolatban, hogy egy termék, szolgáltatás, szervezet vagy funkcionális rendszer elfogadható vagy megengedett biztonsági szintet képvisel;
- (j) „biztonsági célkitűzés”: a veszély bekövetkeztének maximális gyakoriságát vagy valószínűségét meghatározó minőségi vagy mennyiségi nyilatkozat;
- (k) „biztonsági követelmény”: a kockázatcsökkentési stratégia alapján meghatározott kockázatcsökkentési eszköz, amely megvalósít egy adott biztonsági célkitűzést, beleértve a szervezeti, operatív, eljárásbeli, funkcionális, teljesítménybeli vagy interoperabilitási követelményeket vagy környezeti jellemzőket;
- (l) „szolgálatok”: egy léginavigációs szolgálat vagy léginavigációs szolgálatok csoportja.
- (m) „páneurópai szolgáltatás”: olyan szolgáltatás, amelyet a legtöbb vagy az összes tagállam felhasználói számára terveztek és hoztak létre.

3. „Léginavigációs szolgáltató”: idetartoznak azok a szervezetek is, amelyek az ilyen szolgálatok ellátására tanúsítványt kérelmeztek.

### *3. cikk*

#### **Az illetékes hatóság**

Ennek a rendeletnek az alkalmazásában az illetékes hatóság:

- (a) azon léginavigációs szolgáltatók esetében, amelyeknek gazdasági tevékenységük központja és – adott esetben – a létesítő okirat szerinti székhelyük egy adott tagállamban található, az e tagállam által kijelölt vagy létrehozott nemzeti felügyeleti hatóság;
- (b) azon léginavigációs szolgáltatók esetében, amelyek a szolgáltatást funkcionális légtérblokkban (FAB) nyújtják, ahol az államok közötti megállapodás értelmében a biztonsági felügyeleti felelősségi köröket az a) ponttól eltérő módon osztották ki, az említett megállapodás értelmében kijelölt vagy létrehozott nemzeti felügyeleti hatóság(ok);
- (c) azon léginavigációs szolgáltatók esetében, amelyek a szolgáltatást azon terület légtérében nyújtják, amelyre a Szerződés vonatkozik, de a gazdasági tevékenységük központja és – adott esetben – a létesítő okirat szerinti székhelyük nem a Szerződés hatálya alá tartozó területen fekszik, az Ügynökség;
- (d) azon léginavigációs szolgáltatók esetében, amelyek páneurópai szolgáltatást látnak el, az Ügynökség.

### *4. cikk*

#### **A tanúsítványok odaítélése**

1. A léginavigációs szolgálatok ellátásához szükséges tanúsítvány megszerzéséhez a léginavigációs szolgáltatónak meg kell felelnie az I. mellékletben megállapított általános közös követelményeknek, valamint az e rendelet II–V. mellékletében megállapított speciális kiegészítő követelményeknek az általuk nyújtott szolgálattípusnak megfelelően.

2. Az illetékes hatóság, mielőtt kiadja a tanúsítványt a léginavigációs szolgáltató részére, ellenőrzi a léginavigációs szolgáltató közös követelményeknek való megfelelését.

3. A léginavigációs szolgáltatónak legkésőbb az 550/2004/EK rendelet 7. cikke, valamint a 216/2008/EK rendelet 8b. cikkének (2) bekezdése és 22a. cikkének b) és c) pontja szerinti tanúsítvány kiadásának időpontjáig meg kell felelnie a közös követelményeknek.

## *5. cikk* **Eltérések**

1. A 4. cikk (1) bekezdésének rendelkezéseitől eltérve egyes léginavigációs szolgáltatók dönthetnek úgy, hogy nem kívánnak élni a határokon átnyúló szolgáltatás lehetőségével, és lemondhatnak az egységes európai égbolton belüli kölcsönös elismerés jogáról.

Ez esetben olyan tanúsítványért folyamodhatnak, amely az 550/2004/EK rendelet 7. cikkének (2) bekezdésében említett tagállam felelőssége alá tartozó légtérre korlátozódik.

A kérelem akkor nyújtható be, ha a légiforgalmi szolgáltató csak a következő kategóriájú szolgálatok közül egyet vagy többet ellát vagy azok ellátását tervezi:

- (a) általános célú repülés;
- (b) légi járművel folytatott munkavégzés;
- (c) 10 tonnánál kevesebb maximális felszálló tömegű vagy kevesebb mint 20 ülésel rendelkező légi járműre korlátozódó kereskedelmi légi közlekedés;
- (d) kevesebb mint évi 10 000 mozgást végző kereskedelmi légi közlekedés, függetlenül a maximális felszálló tömegtől és az ülések számától; ahol a fel- és leszállások összegéből adódó mozgások számát az elmúlt három év átlagaként számítják ki.

Kérelmet az a légiforgalmi szolgáltatóktól eltérő léginavigációs szolgáltató nyújthat be, amelynek a szolgálatokkal vagy a tervezett szolgálatokkal kapcsolatos bruttó éves forgalma legfeljebb 1 000 000 EUR.

Amennyiben a léginavigációs szolgáltató objektív gyakorlati okokból kifolyólag nem tudja bizonyítani e kritériumok betartását, az illetékes hatóság a harmadik és negyedik albekezdésben meghatározott felső határok vonatkozásában elfogadhat azoknak megfelelő értékeket vagy előrejelzéseket.

A kérelem benyújtásával egyidejűleg a léginavigációs szolgáltató a kritériumok betartását igazoló bizonyítékokat is átadja az illetékes hatóságnak.

2. Az illetékes hatóság speciális eltérést engedélyezhet az (1) bekezdés kritériumainak megfelelő kérelmezőknek a tagállam felelőssége alá tartozó légtérben zajló légiforgalmi szolgáltatáshoz való hozzájárulásuk arányában.

Ezek az eltérések csak az I. melléklet követelményeire vonatkozhatnak, a következő kivételekkel:

- (a) 1. rész, műszaki és üzemeltetési képesség és alkalmasság;
- (b) 3.1 rész, biztonságirányítás;
- (c) 5. rész, emberi erőforrások;
- (d) 8.1 rész, nyílt és átlátható szolgáltatás.



3. A (2) bekezdésben említett eltérések mellett az illetékes hatóság eltérést engedélyezhet azoknak a kérelmezőknek, amelyek valamely repülőtéren nem több mint egy munkahellyel repülőtéri repüléstájékoztató szolgáltatást látnak el. Az eltérést a kérelmezőknek olyan arányban engedélyezheti, amelyben a kérelmezők hozzájárulnak a tagállam felelőssége alá tartozó légtérben zajló légiforgalmi szolgáltatáshoz.

Az eltérések csak a II. melléklet 3. részének következő követelményeire vonatkozhatnak:

- (a) a biztonságirányítás felelőssége, valamint külső szolgálatok és eszközök (3.1.2. rész szerint);
  - (b) biztonsági felmérések (3.1.3 rész szerint);
  - (c) a kockázatértékelésre és -csökkentésre vonatkozó biztonsági követelmények a változások tekintetében (3.2 rész).
4. A III., IV. és V. mellékletben említett követelményekre nem engedélyezhető eltérés.
5. Az 550/2004/EK rendelet II. mellékletével összhangban az illetékes hatóság:
- (a) a tanúsítványhoz csatolt feltételekben a jogalap feltüntetésével meghatározza az eltérés jellegét és hatályát;
  - (b) időben korlátozza a tanúsítvány érvényességét; valamint
  - (c) figyelemmel kíséri, hogy a léginavigációs szolgáltató folyamatosan jogosult-e az eltérésre.

#### *6. cikk*

#### **A megfelelés bizonyítása**

1. A léginavigációs szolgáltató az illetékes hatóság kérésére minden lényeges bizonyítékot átad az alkalmazandó közös követelményeknek való megfelelés igazolására. A léginavigációs szolgáltató teljesen felhasználhatja a meglévő adatokat.

2. A tanúsítvánnyal rendelkező léginavigációs szolgáltató értesíti az illetékes hatóságot a szolgálatok ellátásában tervezett olyan változásokról, amelyek hatással lehetnek az alkalmazandó közös követelményeknek vagy a tanúsítványhoz mellékelte feltételeknek való megfelelésre.

3. Amennyiben a tanúsítvánnyal rendelkező léginavigációs szolgáltató már nem felel meg az alkalmazandó közös követelményeknek vagy a tanúsítványhoz csatolt feltételeknek, az illetékes hatóság legfeljebb egy hónapon belül határozatot hoz. A határozattal az illetékes hatóság helyreállító intézkedést ír elő a léginavigációs szolgáltatónak.

A határozatról haladéktalanul értesítik az érintett léginavigációs szolgáltatót.

Az illetékes hatóság ellenőrzi, hogy a helyreállító intézkedést végrehajtották-e, és csak ez után értesíti az érintett léginavigációs szolgáltatót a jóváhagyásáról. Amennyiben az illetékes

hatóság úgy ítéli meg, hogy az egyeztetett határidőn belül nem kerül sor a helyreállító intézkedés megfelelő végrehajtására, adott esetben az 550/2004/EK rendelet 7. cikke (7) bekezdésében és a 216/2008/EK rendelet 10. cikkében, 22a. cikke d) pontjában, 25. cikkében és 68. cikkében foglaltak szerint megfelelő végrehajtási intézkedéseket tesz, figyelembe véve ugyanakkor a szolgálatok folyamatosságának biztosításának szükségességét is.

#### *7. cikk*

### **A megfelelés ellenőrzésének megkönnyítése**

A léginavigációs szolgáltatók elősegítik az illetékes hatóság vagy az annak nevében eljáró egyéb minősített szervezet által végzett vizsgálatokat és felméréseket, beleértve a helyszíni látogatásokat és az előzetes értesítés nélküli látogatásokat is.

A felhatalmazással rendelkező személy a következőkre jogosult:

- (a) a vonatkozó nyilvántartások, adatok, eljárások és a léginavigációs szolgálat ellátásával kapcsolatos egyéb anyagok vizsgálata;
- (b) másolat vagy kivonat készítése a nyilvántartásokból, adatokból, eljárásokból és egyéb anyagokból;
- (c) szóbeli magyarázat kérése a helyszínen;
- (d) az érintett helyiségekbe, területekre vagy közlekedési eszközökbe történő belépés.

Az ilyen vizsgálatokat és felméréseket – amennyiben nemzeti felügyeleti hatóság hajtja végre azokat – a végrehajtás helye szerinti tagállam jogi rendelkezéseinek megfelelően kell lefolytatni.

#### *8. cikk*

### **Folyamatos megfelelés**

Az illetékes hatóság a rendelkezésére álló bizonyítékok alapján évente ellenőrzi a tőle tanúsítványt kapott léginavigációs szolgáltató folyamatos megfelelését.

E célból az illetékes hatóság létrehoz és évente frissít egy indikatív vizsgálati programot, amely a tőle tanúsítványt kapott valamennyi szolgáltatóra kiterjed, és amely az ellátott szolgáltatásokat alkotó különböző műveletekkel összefüggő kockázatok elemzésén alapszik. A program létrehozása előtt konzultál az érintett léginavigációs szolgáltatókkal és szükség esetén bármely más illetékes hatósággal.

A program jelzi, hogy milyen időközönként terveznek vizsgálatot a különböző helyszíneken.

#### *9. cikk*

### **A mérnöki és műszaki személyzetre vonatkozó biztonsági szabályok**

A légiforgalmi, távközlési, navigációs vagy légtérelőőrző szolgálatok ellátására tekintettel az illetékes hatóság vagy a tagállam által e feladatra kijelölt egyéb hatóság:

- (a) megfelelő biztonsági szabályokat ad ki a repülésbiztonsággal kapcsolatos üzemeltetési feladatokat végző mérnöki és műszaki személyzetnek;
- (b) biztosítja a működtető szervezet által a repülésbiztonsággal kapcsolatos üzemeltetési feladatokkal megbízott mérnöki és műszaki személyzet megfelelő és helyes biztonsági felügyeletét;
- (c) ésszerű indokok alapján és megfelelő vizsgálódás után lépéseket tesz a II. melléklet 3.3. része rendelkezéseinek nem megfelelő működtető szervezet és/vagy annak műszaki és mérnöki személyzete tekintetében;
- (d) ellenőrzi, hogy megfelelő módszerek biztosítják-e, hogy a repülésbiztonsági üzemeltetési feladatokkal megbízott harmadik felek megfeleljenek a II. melléklet 3.3. részében foglalt rendelkezéseknek.

#### *10. cikk*

### **A szakmai felülvizsgálatra vonatkozó eljárás**

1. A Bizottság a tagállamokkal és az Ügynökséggel együttműködve a (2)–(6) bekezdésnek megfelelően megszervezheti a nemzeti felügyeleti hatóságok szakmai felülvizsgálatait.

2. A szakmai felülvizsgálatot nemzeti szakértők csoportja és – adott esetben – az Ügynökség szakértői végzik. A csoport szakértői legalább három különböző tagállamból és az Ügynökségtől érkeznek. A szakértők az őket alkalmazó tagállamban nem vehetnek részt szakmai felülvizsgálatban. A Bizottság létrehozza és fenntartja a tagállamok által kijelölt nemzeti szakértők adatbázisát, amely az 550/2004/EK rendelet 6. cikkében felsorolt közös követelmények valamennyi aspektusára kiterjed.

3. A Bizottság legkésőbb három hónappal a szakmai felülvizsgálat előtt tájékoztatja a tagállamot és az érintett nemzeti felügyeleti hatóságot a szakmai felülvizsgálatról, annak tervezett időpontjáról és a résztvevő szakértők személyéről.

Az a tagállam, amelynek nemzeti felügyeleti hatóságánál felülvizsgálatot végeznek, a felülvizsgálat előtt jóváhagyja a szakértői csoport tagjait.

4. A felülvizsgálati csoport a vizsgálatot követő három hónapon belül közös megegyezéssel elkészíti a jelentést, amely ajánlásokat is tartalmazhat. A Bizottság a jelentés megvitatása érdekében ülést hív össze az Ügynökség, a szakértők és a nemzeti felügyeleti hatóság részvételével.

5. A Bizottság továbbítja a jelentést az érintett tagállamnak. Ez utóbbi a kézhezvételtől számított három hónapon belül észrevételeket tehet; az észrevételekben szükség esetén arra is ki kell térni, hogy milyen intézkedéseket foganatosított vagy szándékozik foganatosítani annak érdekében, hogy adott időn belül reagáljon a felülvizsgálatra.

Az érintett tagállammal kötött eltérő megállapodás hiányában a felülvizsgálati jelentést és a nyomon követést nem teszik közzé.

6. A Bizottság az egységes égbolttal foglalkozó bizottságon keresztül évente tájékoztatja a tagállamot a felülvizsgálatok legfontosabb eredményeiről.

#### *11. cikk*

#### **Átmeneti rendelkezések**

1. Azokat a léginavigációs szolgáltatókat, amelyek e rendelet hatálybalépésekor a 2096/2005/EK rendelettel összhangban kiadott tanúsítvánnyal rendelkeznek, úgy kell tekinteni, mintha e rendeletnek megfelelően kibocsátott tanúsítvánnyal rendelkeznének.

2. Azoknak a kérelmezőknek, akik léginavigációs szolgáltatói tanúsítvány iránti kérelmet nyújtottak be e rendelet hatálybalépése előtt és még nem kapták meg a tanúsítványt, a tanúsítvány kibocsátása előtt igazolniuk kell az e rendelet rendelkezéseinek való megfelelést.

3. Egy tagállam hatósága, amelyhez a szervezetek – amelyek esetében a 3. cikknek megfelelően az Ügynökség az illetékes hatóság – tanúsítvány kibocsátása iránti kérelmet nyújtottak be e rendelet hatálybalépése előtt, az Ügynökséggel együttműködve véglegesítik a tanúsítási eljárást és a tanúsítvány kiállításakor továbbítják a dokumentumot az Ügynökségnek.

#### *12. cikk*

#### **Hatályon kívül helyezés**

1. A 2096/2005/EK rendelet hatályát veszti.
2. A 668/2008/EK rendelet hatályát veszti.
3. Az 482/2008/EK rendelet 6. cikke hatályát veszti.

#### *13. cikk*

#### **Hatálybalépés**

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, ...

*a Bizottság részéről  
az elnök*

## I. MELLÉKLET

### A LÉGINAVIGÁCIÓS SZOLGÁLTATOK ELLÁTÁSÁNAK ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

#### 1. MŰSZAKI ÉS ÜZEMELTETÉSI KÉPESSÉG ÉS ALKALMASSÁG

A léginavigációs szolgáltató biztonságosan, hatékonyan, folyamatosan és fenntarthatóan nyújtja a szolgáltatásokat, az adott légtér általános terheltsége ésszerű szintjének megfelelően. E célból megfelelő műszaki és üzemeltetési kapacitással és képességgel rendelkezik.

#### 2. SZERVEZETI FELÉPÍTÉS ÉS IGAZGATÁS

##### 2.1. Szervezeti felépítés

A léginavigációs szolgáltató olyan felépítés szerint hozza létre és igazgatja a szervezetet, amely biztosítja a szolgálat biztonságos, hatékony és folyamatos ellátását.

A szervezeti felépítés meghatározza:

- (a) a kijelölt tisztségviselők, különösen a repülésbiztonsággal, a védelemmel, a minőséggel, a pénzügyekkel és az emberi erőforrásokkal összefüggő funkciókért felelős igazgatási személyzet hatáskörét, kötelezettségeit és felelősségeit;
- (b) a szervezet különböző részei és folyamatai között lévő kapcsolatot és a jelentéstétel irányvonalait.

##### 2.2. Szervezeti igazgatás

A léginavigációs szolgáltató legalább öt évre vonatkozó üzleti tervet készít. Az üzleti terv:

- (a) vázolja a léginavigációs szolgáltató általános szándékait és célkitűzéseit és az ezek elérésére irányuló – általános hosszabb távú terveivel, valamint az infrastruktúra vagy egyéb technológia fejlesztésére vonatkozó uniós követelményekkel összhangban lévő – stratégiáját;
- (b) tartalmazza a megfelelő teljesítményre irányuló célkitűzéseket a szolgálat minősége és színvonala, a biztonság és a költséghatékonyság szempontjából.

A léginavigációs szolgáltató a következő évre vonatkozóan éves tervet készít, amely tovább részletezi az üzleti terv főbb összetevőit, valamint ismerteti annak esetleges változtatásait.

Az éves terv magában foglalja a szolgálat színvonalára és minőségére, például a kapacitás, a biztonság, a járatkésések várható szintjére, valamint a pénzügyi szabályozásra vonatkozó alábbi rendelkezéseket:

- (a) az új infrastruktúra vagy egyéb fejlesztés végrehajtására vonatkozó információ és nyilatkozat arról, hogy mindez miként járul hozzá a szolgálatok színvonalának és minőségének javításához;

- (b) olyan teljesítménymutatók, amelyek alapján megfelelően értékelhető a szolgálat színvonala és minősége;
- (c) a szolgáltató várható rövid távú pénzügyi helyzete, illetve az üzleti terv esetleges változásai, továbbá az üzleti tervet befolyásoló esetleges hatások.

### 3. BIZTONSÁG- ÉS MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS

#### 3.1. Biztonságirányítás

A léginavigációs szolgáltató biztosítja minden szolgálata biztonságát. Ennek érdekében együttműködési felületet biztosít a szolgálatok biztonságát közvetlenül befolyásolni képes érdekelt felekkel.

#### 3.2. Minőségirányítási rendszer

A légiszolgáltatónak legkésőbb 2 évvel e rendelet hatálybalépése után minden általa ellátott léginavigációs szolgálatra kiterjedő minőségirányítási rendszerrel kell rendelkeznie a következő elveknek megfelelően. A szolgáltató:

- (a) meghatározza a különböző felhasználók igényeit a lehető legnagyobb mértékben kielégítő minőségpolitikát;
- (b) olyan minőségbiztosítási programot dolgoz ki, amelynek eljárásai ellenőrzik, hogy a tevékenységek megfelelnek-e az alkalmazandó követelményeknek, szabványoknak és eljárásoknak;
- (c) kézikönyvek és ellenőrző dokumentumok segítségével bizonyítja a minőségrendszer működését;
- (d) igazgatási képviselőket jelöl ki a biztonságos és hatékony működési gyakorlatot biztosító eljárásoknak való megfelelés és az eljárások helyességének figyelemmel kísérésére.

(e) elvégzi a minőségrendszer felülvizsgálatát, és szükség esetén orvosolja a hibákat.

A szolgáltató léginavigációs szolgálataira kiterjedő, megfelelően akkreditált szervezet által kiadott EN ISO 9001 tanúsítvány a megfelelés elégséges eszközének tekintendő. A léginavigációs szolgáltató a tanúsítvánnyal kapcsolatos dokumentációt átadja az illetékes hatóságnak, amennyiben az ezt kéri.

A léginavigációs szolgáltatók integrálhatnak biztonság- és minőségirányítási rendszereket irányítási rendszereikbe.

#### 3.3. Működési kézikönyvek

A léginavigációs szolgáltató naprakész működési kézikönyvet vezet a szolgálatok ellátásával kapcsolatban a működtető személyzet használatára és a személyzetnek történő útmutatás céljából. Biztosítja, hogy:

- (a) a működési kézikönyv tartalmazza a működtető személyzet számára a kötelezettségek ellátásához szükséges utasításokat és információkat;

- (b) a működési kézikönyv vonatkozó részei elérhetőek legyenek az érintett személyzet számára;
- (c) a működtető személyzetet gyorsan értesítsék a működési kézikönyv kötelezettségeiket érintő módosításairól és azok hatálybalépéséről.

#### 4. ÜZEMBIZTONSÁG

A léginavigációs szolgáltató védelmi-irányítási rendszert dolgoz ki, amely biztosítja a következőket:

- (a) az eszközök és a személyzet védelmét a szolgálatba való jogellenes beavatkozás megakadályozása érdekében;
- (b) a kapott, előállított vagy egyéb módon felhasznált működési adatok védelmét, hogy csak az engedéllyel rendelkezők férhessenek hozzá.

A védelmi-irányítási rendszer meghatározza:

- (a) a védelmi kockázat értékelésével és csökkentésével, a biztonság nyomon követésével és javításával, a biztonsági vizsgálatokkal és a tanulságok terjesztésével kapcsolatos eljárásokat;
- (b) a biztonsági előírások megszegésének észlelését és a személyzet megfelelő biztonsági figyelmeztetésekkel történő riasztását szolgáló eszközöket;
- (c) a biztonsági előírások megsértésének hatásait tartalmazó és az újbóli bekövetkezést megelőző helyreállítási lépések és csökkentési eljárások azonosítását célzó eszközöket.

A léginavigációs szolgáltató szükség esetén biztosítja a személyzet biztonsági ellenőrzését, és az eszközök, a személyzet és az adatok védelmének biztosítása érdekében egyeztet az illetékes polgári és katonai hatóságokkal.

#### 5. EMBERI ERŐFORRÁSOK

A léginavigációs szolgáltató megfelelően képzett személyzetet alkalmaz, hogy biztosítsa a szolgálatok biztonságos, hatékony, folyamatos és fenntartható ellátását. Ennek érdekében kidolgozza a személyzet felvételi és képzési politikáját.

#### 6. PÉNZÜGYI ERŐ

##### 6.1. Gazdasági és pénzügyi kapacitás

A léginavigációs szolgáltatónak eleget kell tennie pénzügyi kötelezettségeinek, például a rögzített és változó működési költségeknek és a tőkebefektetési költségeknek. Megfelelő költségelszámolási rendszert kell használnia. Az e melléklet 2.2. részében említett éves tervvel, valamint a jogi alapokmányának megfelelő mérlegekkel és számlákkal bizonyítja a kapacitását.

##### 6.2. Pénzügyi ellenőrzés

Az 550/2004/EK rendelet 12. cikke (2) bekezdésének megfelelően a léginavigációs szolgáltató bizonyítja, hogy rendszeresen aláveti magát független könyvvizsgálatnak.

## 7. FELELŐSSÉG ÉS BIZTOSÍTÁSI FEDEZET

A léginavigációs szolgáltató ellátja az alkalmazandó törvényből eredő felelősségeit.

A felelősség ellátására alkalmazott módszer a kérdéses veszteségnek és kárnak felel meg, figyelembe véve a szolgáltató jogállását és a rendelkezésre álló kereskedelmi biztosítási fedezet szintjét.

Egy másik léginavigációs szolgáltató szolgálatait igénybe vevő léginavigációs szolgáltató biztosítja, hogy a megállapodások rendelkezzenek a felelősség megosztásáról.

## 8. A SZOLGÁLATOK MINŐSÉGE

### 8.1. Nyílt és átlátható szolgáltatás

A léginavigációs szolgáltató nyílt és átlátható módon látja el a szolgálatait. Közzéteszi a szolgálataihoz való hozzáférés feltételeit, és rendszeresen, legalább évente egyszer hivatalosan konzultál a szolgálatok felhasználóival, egyenként vagy kollektíven.

Az alkalmazandó uniós jogszabályoknak megfelelően a léginavigációs szolgáltató nem tesz különbséget nemzetiség vagy a felhasználó vagy felhasználók személyazonossága alapján.

### 8.2. Készenléti tervek

A léginavigációs szolgáltatónak legkésőbb egy évvel a tanúsítvány kézhezvétele után minden szolgáltatására vonatkozóan rendelkeznie kell készenléti tervvel az olyan esetekre, amelyek a szolgáltatások jelentős romlásához vagy megszakításához vezetnek.

## 9. JELENTÉSTÉTELI KÖTELEZETTSÉGEK

A léginavigációs szolgáltatónak éves jelentést kell benyújtania a tevékenységéről az illetékes hatóságnak. A jelentés – az 550/2004/EK rendelet 12. cikkének sérelme nélkül – kitér a pénzügyi eredményekre, valamint a működési teljesítményre és minden egyéb jelentős tevékenységre vagy fejlesztésre, különösen a biztonság területén.

Az éves jelentés minimálisan tartalmazza:

- az ellátott szolgálat színvonalának, minőségének és repülésbiztonsági szintjének értékelését,
- a léginavigációs szolgáltató teljesítményét az üzleti tervben megállapított teljesítménycélokhoz viszonyítva, a valós teljesítményt az éves tervben megállapított teljesítménymutatók segítségével összevetve az éves tervvel,
- a működés és az infrastruktúra fejlesztéseit,



- a pénzügyi eredményeket, amennyiben azokat az 550/2004/EK rendelet 12. cikkének (1) bekezdése értelmében nem teszik külön közzé,
- a szolgálatok igénybe vevőivel folytatott hivatalos konzultációs folyamatról szóló információkat,
- a humánerőforrás-politikáról szóló információkat.

A léginavigációs szolgáltató hozzáférhetővé teszi az éves jelentés tartalmát a nyilvánosság számára az illetékes hatóság által a nemzeti jog alapján meghatározott feltételek szerint.

## II. MELLÉKLET

### A LÉGIFORGALMI SZOLGÁLTATÓK ELLÁTÁSÁNAK SPECIÁLIS KÖVETELMÉNYEI

#### 1. TULAJDON

A légiforgalmi szolgáltató tájékoztatja az 550/2004/EK rendelet 7. cikkének (2) bekezdésében említett illetékes hatóságot a következőkről:

- jogállása, tulajdonstruktúrája és az eszközök ellenőrzésére jelentősen ható intézkedések,
- a léginavigációs szolgáltatások nyújtásában nem érintett szervezetekkel fenntartott kapcsolatok, beleértve a közvetlenül vagy kapcsolódó vállalkozáson keresztül folytatott, a várható bevétel több mint 1%-át kitevő kereskedelmi tevékenységet is. Továbbá értesíti a hatóságot bármely olyan részvényessel kapcsolatos bármilyen változásról, aki a szolgáltató teljes részvényesi körének legalább 10%-át képviseli.

A légiforgalmi szolgáltató minden tőle telhető intézkedést megtesz, hogy elkerülje az összeférhetetlenséget, ami aláásná a szolgálatok részrehajlás nélküli és objektív ellátását.

#### 2. NYÍLT ÉS ÁTLÁTHATÓ SZOLGÁLTATÁSNYÚJTÁS

Az I. melléklet 8.1. része rendelkezésének kiegészítéseképpen és amennyiben egy tagállam versenykörnyezetben kívánja megszervezni bizonyos légiforgalmi szolgáltatások ellátását, a tagállam minden szükséges intézkedést megtehet annak biztosítása érdekében, hogy e légiforgalmi szolgáltatók ne kövessenek sem olyan magatartást, amelynek célja vagy hatása a verseny akadályozása, korlátozása vagy torzítása, sem olyat, amely az alkalmazandó nemzeti vagy uniós jogszabályok értelmében erőfölénnyel való visszaélést jelent.

#### 3. A SZOLGÁLTATÓK BIZTONSÁGA

##### 3.1. Repülésbiztonság-irányítási rendszer

##### 3.1.1. Általános repülésbiztonsági követelmények

A légiforgalmi szolgáltató a szolgálatok irányításának szerves részeként repülésbiztonsági rendszerrel (SMS) rendelkezik, amely:

- formalizált, konkrét és proaktív megközelítést biztosít a szolgáltatásnyújtást érintő repülésbiztonsági felelősségi körök ellátását célzó szisztematikus repülésbiztonság-irányításhoz, biztonságirányítási felügyelete alá tartozó valamennyi szolgáltatás és támogató intézkedés figyelembevételével működik, továbbá alapjaként tartalmazza a repülésbiztonság-politikai nyilatkozatot, amely meghatározza a szervezet alapvető hozzáállását a repülésbiztonság irányításához (biztonságirányítás),
- biztosítja, hogy a légiforgalmi szolgálatok ellátásának repülésbiztonsági elemeiben érintettek egyénileg legyenek felelősek a saját tevékenységükért,

hogy a vezetőség felelős legyen a hozzá tartozó osztály vagy részleg repülésbiztonsági teljesítményéért, és hogy a szolgáltató felső vezetése általános repülésbiztonsági felelősséggel rendelkezzen (repülésbiztonsági felelősség),

- biztosítja, hogy a légiforgalmi szolgálatok megfelelő repülésbiztonságának elérése a legmagasabb prioritást élvezze (repülésbiztonsági prioritás),
- biztosítja, hogy a légiforgalmi szolgálatok ellátása közben a legfontosabb repülésbiztonsági célkitűzés a légi jármű baleseti kockázatához való hozzájárulás minimálisra csökkentése legyen az ésszerűség határain belül (repülésbiztonsági célkitűzés).

### 3.1.2. *A repülésbiztonság elérésének követelményei*

Az SMS működésén belül a légiforgalmi szolgáltató:

- biztosítja, hogy a személyzet megfelelően képzett és alkalmas legyen az elvégzendő munkához, valamint hogy szükség esetén rendelkezzen a megfelelő tanúsítványokkal és megfeleljen az alkalmazandó repülőegészségügyi alkalmassági követelményeknek (alkalmasság),
- biztosítja, hogy a repülésbiztonság-irányítási rendszer kidolgozásáért és fenntartásáért szervezeti felelősséggel rendelkező repülésbiztonság-irányítási funkciót hoznak létre; biztosítja, hogy e felelősségi pont független legyen a közvetlen vezetőségtől és közvetlenül a legmagasabb szervezeti szintnek tartozzon elszámolással. Azon kisebb szervezetek esetében azonban, ahol a felelőségek kombinációja megakadályozhatja a szükséges függetlenséget, a repülésbiztonsággal kapcsolatos intézkedéseket további független eszközökkel egészítik ki; és biztosítja, hogy a szolgáltató szervezet felső vezetése aktívan részt vegyen a repülésbiztonság-irányítás biztosításában (repülésbiztonság-irányítási felelősség),
- biztosítja, hogy – amikor csak szükséges – mennyiségi repülésbiztonsági szinteket állapítsanak meg és tartsanak fenn a funkcionális rendszerekhez (mennyiségi repülésbiztonsági szintek),
- biztosítja az SMS dokumentálását oly módon, hogy az világos kapcsolatot szolgáltasson a szervezet repülésbiztonsági politikájával (SMS-dokumentálás),
- biztosítja a külső szolgálatok és eszközök biztonságának megfelelő ellenőrzését, figyelembe véve azok biztonsági jelentőségét a szolgálatok ellátásában (külső szolgálatok és eszközök),
- biztosítja a kockázat értékelésének és csökkentésének megfelelő szintű lebonyolítását, hogy az ATM ellátásának minden szempontját a kellő mértékben tekintetbe vegyék (kockázatértékelés és -csökkentés). Ami az ATM funkcionális rendszerét érintő változásokat illeti, e melléklet 3.2. részének rendelkezéseit kell alkalmazni,
- biztosítja a jelentős repülésbiztonsági következményekkel járó, ATM-mel kapcsolatos működési vagy műszaki események azonnali kivizsgálását és a

szükséges helyreállító intézkedések foganatosítását (repülőesemények). Ezenkívül bizonyítja, hogy eleget tett az alkalmazandó nemzeti és uniós jogszabályoknak megfelelő, a repülőesemények bejelentésére és értékelésére vonatkozó követelményeknek.

### 3.1.3. *A repülésbiztonság szavatolásának követelményei*

Az SMS működésén belül a légiforgalmi szolgáltató biztosítja, hogy:

- a repülésbiztonsági felméréseket rutinfeladatként végezzék, hogy szükség esetén fejlesztéseket javasoljanak, hogy a vezetőket biztosítsák a területükhöz tartozó tevékenységek biztonságáról, és hogy megerősítsék az SMS megfelelő részeinek való megfelelést (repülésbiztonsági felmérések),
- megfelelő módszerekkel észleljék a funkcionális rendszerek vagy műveletek azon változásait, amelyek azt jelzik, hogy valamely elem lassan már nem felel meg az elfogadható repülésbiztonsági szabványoknak, és helyesbítő intézkedések történjenek (a repülésbiztonság felügyelete),
- az SMS működéséről repülésbiztonsági nyilvántartás készüljön, és ez repülésbiztonság-biztosítási célból álljon rendelkezésre az illetékes hatóság és mindenki számára, aki összefüggésben áll az ellátott szolgáltatásokkal, felelős érték vagy függ tőlük (repülésbiztonsági nyilvántartás).

### 3.1.4. *A repülésbiztonság népszerűsítésének követelményei*

Az SMS működésén belül a légiforgalmi szolgáltató biztosítja, hogy:

- a személyzet minden tagja tudatában legyen a munkájukkal összefüggő potenciális repülésbiztonsági veszélyeknek (repülésbiztonsági tudatosság),
- a repülésbiztonsággal összefüggő események kivizsgálásából és egyéb biztonsági tevékenységekből nyert tanulságokat irányítási és működési szinten terjesszék a szervezetben (a tanulságok terjesztése),
- a személyzet minden tagját aktívan ösztönözzék a veszélyek felismerését célzó megoldások felvetésére, és szükség esetén változtatásokat eszközöljenek a repülésbiztonság javítására (biztonság javítása).

## 3.2. **A változások kockázatainak értékelésére és csökkentésére vonatkozó biztonsági követelmények**

### 3.2.1. *1. szakasz*

Az SMS működésén belül a légiforgalmi szolgáltató biztosítja, hogy szisztematikusan elvégezzék a veszélyek azonosítását, valamint a kockázatok értékelését és csökkentését az ATM funkcionális rendszere és támogató intézkedéseinek irányítása alatt álló részein bekövetkezett változások esetén, olyan módon, hogy figyelembe veszi a következőket:

- (a) az ATM funkcionális rendszerének vizsgálat alatt álló elemének teljes életciklusa, a kezdeti tervezéstől és meghatározástól a végrehajtást követő műveletekig, a fenntartásig és a leállításig;
- (b) az ATM rendszerének levegőben, földön és – adott esetben – az űrben használt elemei, együttműködésben a felelős felekkel, valamint
- (c) az ATM funkcionális rendszerének felszerelése, eljárásai és emberi erőforrásai, az ezen elemek közötti interakció és a vizsgált rendszerelem, illetve az ATM funkcionális rendszerének többi része közötti interakció.

### 3.2.2. 2. szakasz

A veszélyek azonosítására, a kockázat értékelésére és csökkentésére irányuló folyamatok tartalmazzák:

- (a) A vizsgált rendszerelem hatáskörének, határainak és kapcsolódási pontjainak meghatározását, valamint a rendszerelem elvégzendő funkcióinak és a működéséhez szánt környezetnek az azonosítását;
- (b) a rendszerellel kapcsolatos repülésbiztonsági célkitűzések meghatározását, amely a következőket foglalja magában:
  - az ATM-mel összefüggő hiteles veszély- és meghibásodási körülmények azonosítása, valamint azok együttes hatásai,
  - a légi jármű biztonságára gyakorolt hatásuk vizsgálata, valamint a hatások súlyosságának vizsgálata, a 4. szakaszban olvasható súlyossági osztályozási rendszer segítségével,
  - elfogadhatóság megállapítása a veszély bekövetkeztének maximális valószínűsége függvényében, a veszély hatásainak súlyossága és maximális valószínűsége alapján, a 4. szakasszal összhangban lévő módon;
- (c) szükség szerint kockázatcsökkentési stratégia levezetését, amely:
  - meghatározza a kockázatot hordozó veszélyek ellen védelmet nyújtó védelmi intézkedéseket,
  - szükség szerint tartalmazza a vizsgált rendszerellel vagy az ATM funkcionális rendszerének vagy működési környezetének egyéb részeivel potenciálisan összefüggő repülésbiztonsági követelmények kidolgozását, valamint
  - biztosítékot kínál a megvalósíthatóságra és hatékonyságra nézve;
- (d) annak igazolását, hogy minden azonosított repülésbiztonsági célkitűzésnek és követelménynek eleget tettek:
  - a változás végrehajtása előtt,

- a működő szolgálatba történő átmenet időszaka alatt,
- a működési élettartama alatt, valamint
- a leállítását, kivonását megelőző bármely átmeneti időszak alatt.

### 3.2.3. 3. szakasz

A kockázat értékelésére és csökkentésére irányuló folyamatok eredményeit, kapcsolódó elemzéseit és igazolásait, beleértve a veszély azonosítását is, úgy kell összegyűjteni és dokumentálni, hogy biztosítsa a következőket:

- átfogó érvekkel kell bizonyítani, hogy a vizsgált rendszerem, valamint általában az ATM funkcionális rendszere elfogadhatóan biztonságos és az is marad, vagyis megfelel a repülésbiztonsági célkitűzéseknek és követelményeknek. Ennek szükség szerint része a használt előrejelzési, nyomon követési vagy felmérési technikák meghatározása,
- a változtatás végrehajtásával kapcsolatos repülésbiztonsági követelményeknek visszavezethetőknek kell lenniük a szándékolt tevékenységekre/funkciókra.

### 3.2.4. 4. szakasz

A veszély azonosítása és a súlyosság értékelése

A veszélyeket szisztematikusan azonosítani kell. Az adott működési környezetben jellemző veszélyek hatásainak súlyosságát a következő táblázatban lévő osztályozási rendszer segítségével kell meghatározni, a súlyosság osztályozása pedig a veszélyeknek a legrosszabb esetben bekövetkező legvalószínűbb hatását felvázoló konkrét évrre támaszkodik.

Súlyossági osztály	A tevékenységekre gyakorolt hatás
1 (Legsúlyosabb)	Baleset <sup>(1)</sup>
2	Súlyos esemény <sup>(1)</sup>
3	Komoly esemény. A légi jármű működtetésével összefüggő komoly esemény, amelyben a légi jármű biztonságossága csökkenhet, és ez csaknem egy másik légi járművel, a földdel vagy valamely akadállyal történő összeütközéshez vezet.
4	Jelentős esemény, amelynek körülményei azt jelzik, hogy baleset, súlyos vagy komoly esemény történhetett volna, ha a kockázatot nem kezelték volna a biztonsági tűrőhatárokon belül, vagy ha a közelben másik légi jármű lett volna.
5 (Legkevésbé súlyos)	Nincs közvetlen hatása a biztonságra

<sup>(1)</sup> A polgári légiközlekedési balesetek és repülőesemények vizsgálatának alapvető elveiről szóló, 1994. november 21-i 94/56/EK tanácsi irányelvben (HL L 319., 1994.12.12., 14. o.) meghatározottak szerint.

A veszély működési tevékenységekre gyakorolt hatásának megállapítása és súlyosságának meghatározása érdekében a szisztematikus megközelítés/folyamat magában foglalja a veszélyek hatását az ATM funkcionális rendszerének különböző elemeire, mint például a hajózó személyzet, a légiforgalmi irányítók, a légi jármű funkcionális képességei, az ATM funkcionális rendszere földi részének funkcionális képességei és a biztonságos légiforgalmi szolgáltatás képessége.

A kockázatok osztályozási rendszere

A kockázaton alapuló repülésbiztonsági célkitűzéseket a veszély bekövetkeztének maximális valószínűsége függvényében határozzák meg, a veszély hatásainak súlyossága és maximális valószínűsége alapján.

A megállapított mennyiségi célkitűzéseknek való megfelelés bizonyításának szükséges kiegészítéseként további repülésbiztonság-irányítási megfontolásokat kell alkalmazni, hogy szükség esetén még biztonságosabb legyen az ATM-rendszer.

### 3.2.5. 5. szakasz

Szoftverbiztonságot garantáló rendszer

Az SMS keretében a légiforgalmi szolgáltató a 482/2008/EK bizottsági rendeletnek<sup>9</sup> megfelelően szoftverbiztonságot garantáló rendszert fogatosít.

### 3.3. A repülésbiztonsággal összefüggő üzemeltetési feladatokat végző mérnöki és műszaki személyzetre vonatkozó biztonsági követelmények

A légiforgalmi szolgáltató biztosítja, hogy a műszaki és mérnöki személyzet – beleértve a működési használatra jóváhagyott ATM-felszerelést működtető és fenntartó alvállalkozó szervezetek személyzetét is – elégséges ismeretekkel és hozzáértéssel rendelkezzen a nyújtott szolgáltatásokról, munkájának a szolgálatok repülésbiztonságára gyakorolt tényleges és potenciális hatásáról és az alkalmazandó munkakorlátokról.

Ami a repülésbiztonsággal összefüggő feladatokat végző személyzetet illeti – beleértve az alvállalkozó szervezetek személyzetét is –, a légiforgalmi szolgáltató dokumentálja a személyzet alkalmasságának megfelelőségét, a szolgálat elégséges kapacitását és folyamatosságát biztosító szolgálati beosztást, a személyzet képzésének rendszerét és politikáját, a személyzeti képzési politikát, a képzési terveket és nyilvántartásokat, valamint a nem képesített személyzet felügyeletére vonatkozó intézkedéseket. Eljárásokról gondoskodik arra az esetre, ha kétségek merülnek fel a személyzet fizikai vagy szellemi állapotával kapcsolatban.

A légiforgalmi szolgáltató nyilvántartást vezet a repülésbiztonsággal összefüggő feladatokat végző személyzet számával, státuszával és alkalmazásával kapcsolatos információkról. A nyilvántartás:

- (a) megnevezi a repülésbiztonsággal összefüggő funkciókért felelős vezetőket;

---

<sup>9</sup> HL L 141., 2008.5.31., 5. o.

- (b) rögzíti a műszaki és operatív személyzet vonatkozó képesítéseit, és összehasonlítja azokat az elvárt képességekkel és alkalmassági követelményekkel;
- (c) meghatározza a munkavégzés helyszíneit és kötelezettségeit a hozzárendelt műszaki és operatív személyzetre vonatkozóan, beleértve az esetleges beosztási módszereket is.

#### 4. MUNKAMÓDSZEREK ÉS ÜZEMELTETÉSI ELJÁRÁSOK

A légiforgalmi szolgáltatónak bizonyítania kell, hogy munkamódszerei és üzemeltetési eljárásai megfelelnek a nemzetközi polgári repülésről szóló egyezmény következő mellékleteinek, amennyiben azok az érintett légtérben ellátott légiforgalmi szolgáltatásokra vonatkoznak:

- (a) 2. melléklet a repülési szabályokról (10. kiadás, 2005. július, az összes módosítással a 40. számúig),
- (b) 10. melléklet a légiforgalmi távközlésről, II. kötet a távközlési eljárásokról, a PANS szerinti eljárásokat is beleértve (6. kiadás, 2001. október, az összes módosítással a 82. számúig);
- (c) 11. melléklet a légiforgalmi szolgáltatásokról (13. kiadás, 2001. július, az összes módosítással a 45. számúig).



### III. MELLÉKLET

## A METEOROLÓGIAI SZOLGÁLTATOK ELLÁTÁSÁNAK SPECIÁLIS KÖVETELMÉNYEI

### 1. MŰSZAKI ÉS ÜZEMELTETÉSI KÉPESSÉG ÉS ALKALMASSÁG

A meteorológiai szolgáltató biztosítja, hogy a különböző funkciók teljesítéséhez szükséges meteorológiai információ a felhasználóknak megfelelő formában a következők rendelkezésére álljon:

- a légi jármű-üzemeltetők és a repülő személyzet tagjai számára a repülés előtti és repülés alatti tervezéshez,
- légiforgalmi és repüléstájékoztatói szolgáltatók,
- kutatást és mentést végző egységek, és
- repülőtereknek.

A meteorológiai szolgáltató megerősíti a tevékenységekhez megadott információk elérhető pontosságának szintjét, beleértve az információ forrását is, ugyanakkor biztosítja, hogy az információt kellő időben terjesszék és szükség szerint frissítsék.

### 2. MUNKAMÓDSZEREK ÉS ÜZEMELTETÉSI ELJÁRÁSOK

A meteorológiai szolgáltatónak bizonyítania kell, hogy munkamódszerei és üzemeltetési eljárásai megfelelnek a nemzetközi polgári repülésről szóló egyezmény következő mellékleteinek, amennyiben azok az érintett légtérben ellátott meteorológiai szolgáltatásokra vonatkoznak:

- (a) 3. melléklet a nemzetközi légi navigációval kapcsolatos meteorológiai szolgáltatóról (16. kiadás, 2007. július, az összes módosítással a 74. számúig);
- (b) 11. melléklet a légiforgalmi szolgáltatókról (13. kiadás, 2001. július, az összes módosítással a 45. számúig);
- (c) A repülőterekről szóló 14. melléklet az alábbi változatokban:
  - (i) I. kötet a repülőterek kialakításáról és üzemeltetéséről (4. kiadás, 2004. július, az összes módosítással a 9. számúig),
  - (ii) II. kötet a helikopter-repülőterekről (2. kiadás, 1995. július, az összes módosítással a 3. számúig).

#### IV. MELLÉKLET

### A LÉGIFORGALMI TÁJÉKOZTATÓ SZOLGÁLTATOK ELLÁTÁSÁNAK SPECIÁLIS KÖVETELMÉNYEI

#### 1. MŰSZAKI ÉS ÜZEMELTETÉSI KÉPESSÉG ÉS ALKALMASSÁG

A légiforgalmi tájékoztatói szolgáltató biztosítja, hogy a tevékenységekhez szükséges információk és adatok rendelkezésre álljanak a következőknek megfelelő formában:

- a repülésüzemeltető személyzet, beleértve a repülőszemélyzetet, valamint a repüléstervezést, a repülésirányítási rendszereket és a repülésszimulátort, valamint
- a repüléstájékoztatásért, a repülőtéri repüléstájékoztatásért és a repülés előtti információk szolgáltatásáért felelős légiforgalmi szolgáltatók.

A légiforgalmi tájékoztató szolgáltató biztosítja az adatok integritását és az információk terjesztése előtt megerősíti a tevékenységekhez megadott információk pontosságának szintjét, beleértve az információ forrását is.

#### 2. MUNKAMÓDSZEREK ÉS ÜZEMELTETÉSI ELJÁRÁSOK

A légiforgalmi információs szolgáltatónak bizonyítania kell, hogy munkamódszerei és üzemeltetési eljárásai megfelelnek a nemzetközi polgári repülésről szóló egyezmény következő mellékleteiben foglalt előírásoknak, amennyiben azok az érintett légtérben ellátott légiforgalmi tájékoztató szolgáltatásokra vonatkoznak:

- (a) 3. melléklet a nemzetközi légi navigációval kapcsolatos meteorológiai szolgálatról (16. kiadás, 2007. július, az összes módosítással a 74. számúig);
- (b) 4. melléklet a légiforgalmi térképekről (10. kiadás, 2001. július, az összes módosítással az 54. számúig);
- (c) 15. melléklet a légiforgalmi tájékoztató szolgáltatásokról (12. kiadás, 2004. július, az összes módosítással a 34. számúig).

## V. MELLÉKLET

### A TÁVKÖZLÉSI, NAVIGÁCIÓS VAGY LÉGTÉRELLENŐRZŐ SZOLGÁLATOK ELLÁTÁSÁNAK SPECIÁLIS KÖVETELMÉNYEI

#### 1. MŰSZAKI ÉS ÜZEMELTETÉSI KÉPESSÉG ÉS ALKALMASSÁG

A távközlési, navigációs vagy légtérellelőrző szolgáltató biztosítja szolgálatai rendelkezésre állását, folyamatosságát, pontosságát és integritását.

A távközlési, navigációs vagy légtérellelőrző szolgáltató biztosítja szolgálatainak minőségi szintjét, és bizonyítja, hogy felszerelését rendszeresen karbantartja és szükség esetén kalibrálja.

#### 2. A SZOLGÁLATOK BIZTONSÁGA

A távközlési, navigációs vagy légtérellelőrző szolgáltatónak meg kell felelnie a II. melléklet 3. részében foglalt, a szolgálatok biztonságával kapcsolatos követelményeknek.

#### 3. MUNKAMÓDSZEREK ÉS ÜZEMELTETÉSI ELJÁRÁSOK

A távközlési, navigációs vagy légtérellelőrző szolgáltatónak bizonyítania kell, hogy munkamódszerei és üzemeltetési eljárásai megfelelnek a nemzetközi polgári repülésről szóló egyezmény légiforgalmi távközlésről szóló 10. melléklete alábbi változataiban foglalt előírásoknak, amennyiben azok az érintett légtérben ellátott távközlési, navigációs vagy légtérellelőrző szolgálatokra vonatkoznak:

- (a) I. kötet a rádió navigációs segédeszközökről (6. kiadás, 2006. július, az összes módosítással a 82. számúig);
- (b) II. kötet a távközlési eljárásokról, a PANS szerinti eljárásokat is beleértve (6. kiadás, 2001. október, az összes módosítással a 82. számúig);
- (c) III. kötet a távközlési rendszerekről (2. kiadás, 2007. július, az összes módosítással a 82. számúig);
- (d) IV. kötet a légtérellelőrző radar- és ütközésselhárító rendszerekről (4. kiadás, 2007. július, az összes módosítással a 82. számúig);
- (e) V. kötet a rádióspektrum légiforgalmi felhasználásáról (2. kiadás, 2001. július, az összes módosítással a 82. számúig).